GŁÓWNY
INSPEKTORAT
WETERYNARII

ASF - środki kontroli, bioasekuracja zasady przemieszczania świń

Zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) **2023/594 z dnia 16 marca 2023 r.** ustanawiającym środki szczególne w zakresie zwalczania chorób w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń oraz uchylające rozporządzenie wykonawcze (UE) 2021/605.

Rozporządzenie 2023/594 wchodzi w życie 21 kwietnia 2023 r.

Legenda

W niniejszej prezentacji zastosowano następujące skróty i wyrażenia:

- ULW = Urzędowy Lekarz Weterynarii
- PLW = Powiatowy Lekarz Weterynarii
- OOO = obszar objęty ograniczeniami
- PCZ = państwo członkowskie UE
- UPPZ – uboczne produkty pochodzenia zwierzęcego
- RWK – rozporządzenie wykonawcze Komisji 2023/594
- Zakład - gospodarstwo

BIOASEKURACJA

GŁÓWNY
INSPEKTORAT
WETERYNARII

BIOASEKURACJA

- zbiór środków w zakresie zarządzania oraz środków fizycznych stosowanych w celu zmniejszenia ryzyka wprowadzenia i rozprzestrzeniania się chorób zwierząt, infekcji lub infestacji (zarażenia) do, od i w populacji zwierząt:

✓Infrastruktura

✓DDD => dezyfnekcja, dezynsekcja, deratyzacja;

✓Procedury w gospodasrtwie: obieg środków/sprzętu, pasz, ściółki, plan dot. zdrowia, etc.;

✓Zachowania ludzi-przestrzeganie ustalonych zasad

GŁÓWNY
INSPEKTORAT
WETERYNARII

Czym jest bioasekuracja?

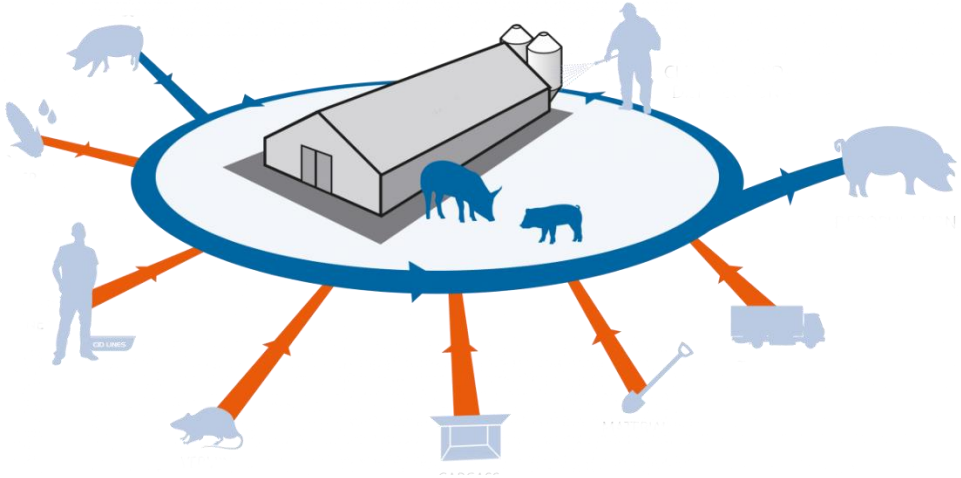

Celem bioasekuracji jest m.in. ograniczenie lub wyeliminowanie ryzyka wprowadzenia czynnika zakaźnego do stada.

GŁÓWNY
INSPEKTORAT
WETERYNARII

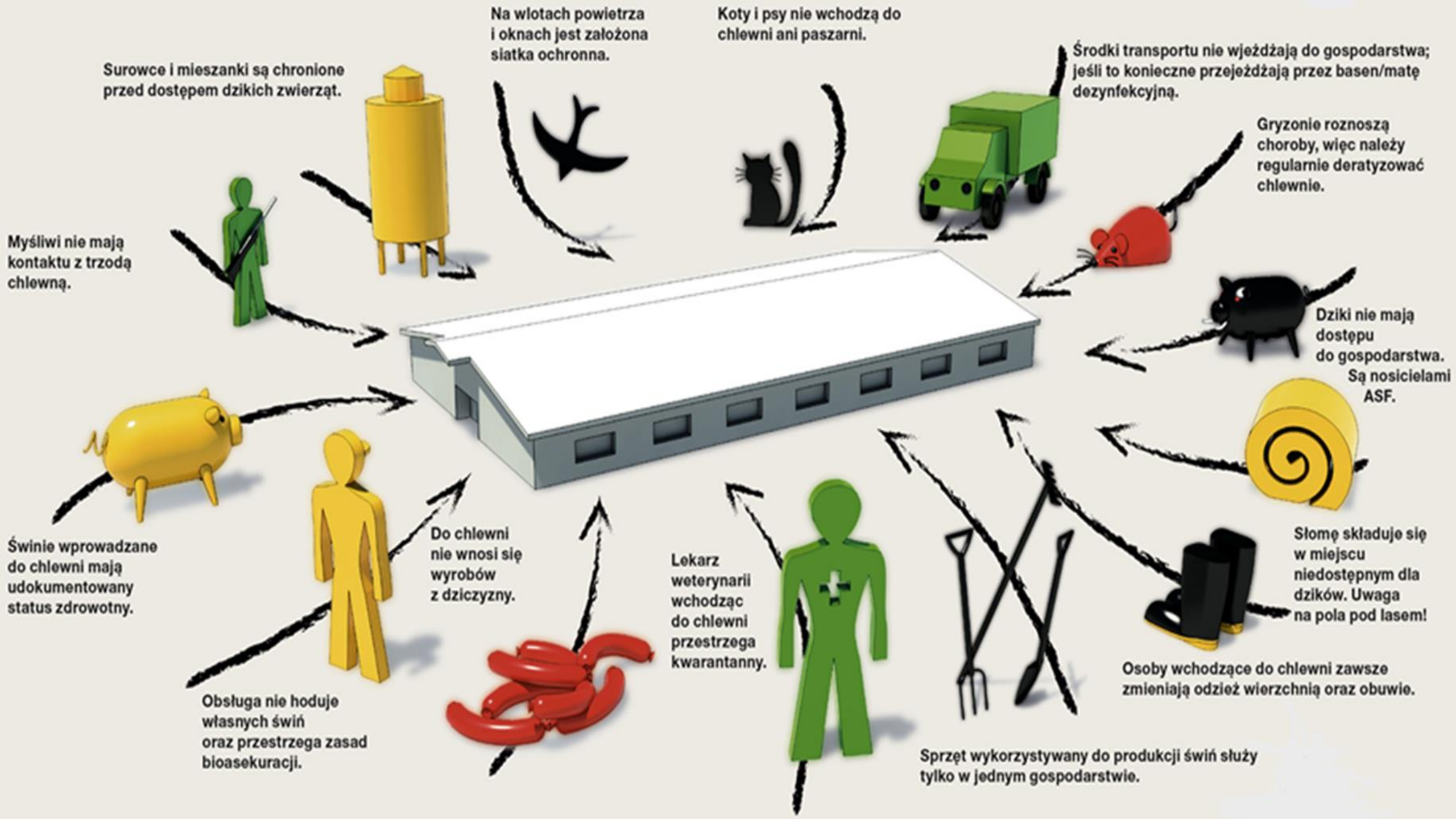
Na wlotach powietrza i oknach jest założona siatka ochronna.
Koty i psy nie wchodzą do chlewni ani paszarni.
Surowce i mieszanki są chronione przed dostępem dzikich zwierząt.
Środki transportu nie wjeżdżają do gospodarstwa; jeśli to konieczne przejeżdżają przez basen/matę dezynfekcyjną.
Gryzonie roznoszą choroby, więc należy regularnie deratyzować chlewnie.
Myśliwi nie mają kontaktu z trzodą chlewną.
Dziki nie mają dostępu do gospodarstwa. Są nosicielami ASF.
Świnie wprowadzane do chlewni mają udokumentowany status zdrowotny.
Do chlewni nie wnosi się wyrobów z dziczyzny.
Lekarz weterynarii wchodząc do chlewni przestrzega kwarantanny.
Słomę składuje się w miejscu niedostępnym dla dzików. Uwaga na pola pod lasem!
Obsługa nie hoduje własnych świń oraz przestrzega zasad bioasekuracji.
Osoby wchodzące do chlewni zawsze zmieniają odzież wierzchnią oraz obuwie.
Sprzęt wykorzystywany do produkcji świń służy tylko w jednym gospodarstwie.

Obszary działania

- Bioasekuracja **wewnętrzna** - ograniczenie rozprzestrzenianie się patogenów lub ich wektorów w gospodarstwie. To szereg działań, które powinny być stosowane przez osoby mające **bezpośredni kontakt ze zwierzętami**: osoby wchodzące do budynków i przebywają w pomieszczeniach, w których utrzymywane są zwierzęta.

- Bioasekuracja **chorego stada** - związana jest z zarządzaniem chorym stadem.

- Bioasekuracja **zewnętrzna** - **ograniczenie rozprzestrzeniania się patogenów** lub **ich wektorów** w bliższym, lub dalszym otoczeniu gospodarstwa. Skupia się na działaniach dążących do prawidłowego zabezpieczenia budynków inwentarskich przed kontaktem ze środowiskiem zewnętrznym, głównie przed d
h
w

GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

Podstawy prawne

- Rozporządzenie MRiRW z dnia 10 sierpnia 2021 r. w sprawie **środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń**
- RWK 2023/594 z dnia 16 marca 2023 r. ustanawiającego specjalne środki kontroli w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń

ustanawiają m. in. wymagania w zakresie bioasekuracji…

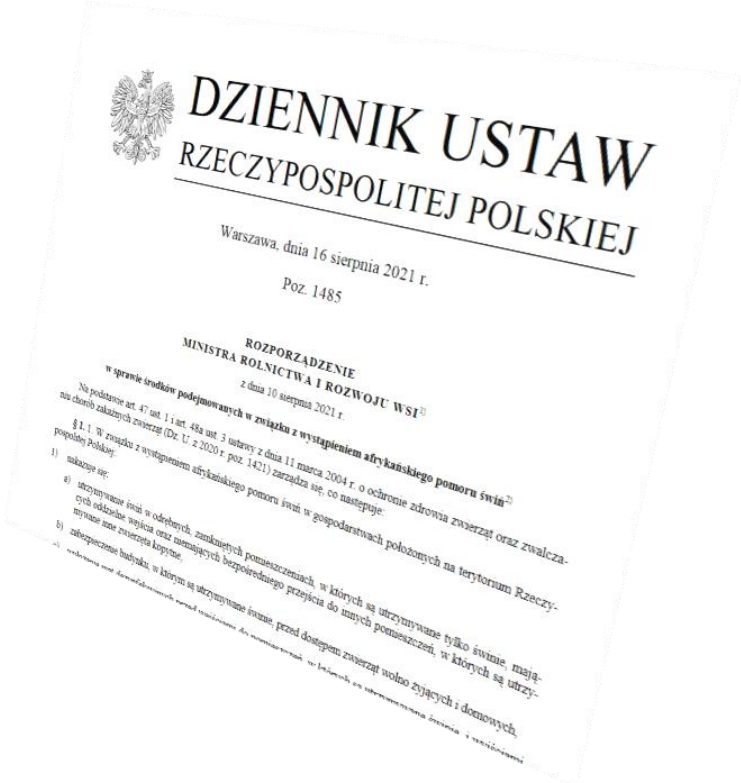

DZIENNIK USTAW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 16 sierpnia 2021 r.

Poz. 1485

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI[1)]
z dnia 10 sierpnia 2021 r.
w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń[2)]

Na podstawie art. 47 ust. 1 i art. 48a ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2020 r. poz. 1421) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. W związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń w gospodarstwach położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

1) nakazuje się:

a) utrzymywanie świń w odrębnych, zamkniętych pomieszczeniach, w których są utrzymywane tylko świnie, mających odrębne wejścia oraz zamykających bezpośredniego przejścia do innych pomieszczeń, w których są utrzymywane inne zwierzęta kopytne,

b) zabezpieczenie budynku, w którym są utrzymywane świnie, przed dostępem zwierząt wolno żyjących i domowych,

GŁÓWNY
INSPEKTORAT
WETERYNARII

Przepisy KRAJOWE-
w całym kraju obowiązują wymogi:

- **utrzymywanie świń w odrębnych, zamkniętych pomieszczeniach**, w których są utrzymywane tylko świnie, mających oddzielne wejścia oraz niemających bezpośredniego przejścia do innych pomieszczeń, w których są utrzymywane inne zwierzęta kopytne
- **zabezpieczenie budynku, w którym są utrzymywane świnie**, przed dostępem zwierząt wolno żyjących i domowych,
- **wyłożenie mat dezynfekcyjnych przed wejściami do pomieszczeń,** w których są utrzymywane świnie, i wyjściami z tych pomieszczeń,
  - **szerokość wyłożonych mat powinna być nie mniejsza niż szerokość danego wejścia lub wyjścia,**
  - **długość – nie mniejsza niż 1 m**, a także stałe utrzymywanie tych mat w stanie zapewniającym **skuteczność działania środka dezynfekcyjnego**,

GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

- karmienie świń **paszą zabezpieczoną przed dostępem zwierząt wolno żyjących** i **domowych**,
- wykonywanie czynności związanych z **obsługą świń wyłącznie przez osoby, które wykonują te czynności tylko w danym gospodarstwie**,
- stosowanie przez osoby wykonujące czynności związane z obsługą świń, przed rozpoczęciem tych czynności, **środków higieny niezbędnych do ograniczenia ryzyka szerzenia się afrykańskiego pomoru świń**, w tym
  - **mycie i odkażanie rąk oraz**
  - **oczyszczanie i odkażanie obuwia**.

- używanie przez osoby wykonujące czynności związane z obsługą **świń odzieży ochronnej oraz obuwia ochronnego przeznaczonych wyłącznie do wykonywania tych czynności**,
- **bieżące oczyszczanie i odkażanie narzędzi oraz sprzętu wykorzystywanych do obsługi świń**,
- **uniemożliwienie osobom postronnym wchodzenia do budynków**, w których są utrzymywane świnie,
- wdrożenie programu **monitorowania** i **zwalczania gryzoni**;

GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

Rejestry:

- **środków transportu wjeżdżających do gospodarstwa służących do przewozu świń, paszy, UPPZ;**

- **osób, które wchodziły do pomieszczeń, w których są utrzymywane świnie**;

- **spis posiadanych świń,** z podziałem na kategorie produkcyjne: prosięta, warchlaki, tuczniki, lochy, loszki, knury i knurki oraz jego **bieżąca aktualizacja**.

GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

- przy wejściach do budynków, w których utrzymywane są zwierzęta, znajdują się tablice z napisem "**Osobom nieupoważnionym wstęp wzbroniony”**

- **świnie wprowadzane do gospodarstwa zaopatrzone są w świadectwo zdrowia**

- w gospodarstwie przez **3 lata** przechowuje się **dokumentację weterynaryjną dotyczącą przebiegu leczenia i przeprowadzonych zabiegów weterynaryjnych**

- hodowca przechowuje przez okres **3 lat dokumentację** dotyczącą **padłych** zwierząt

- **przestrzegany jest zakaz żywienia świń odpadami gastronomicznymi lub materiałem paszowym zawierającym odpady gastronomiczne**

GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

ZAKAZ

- **karmienia świń zielonką lub ziarnem** pochodzącymi z OOO II oraz OOO III, **chyba że tę zielonkę lub to ziarno poddano obróbce** w celu unieszkodliwienia wirusa ASF lub **składowano** w miejscu niedostępnym dla dzików **co najmniej przez 30 dni** przed ich podaniem świniom,

- wykorzystywania w pomieszczeniach, w których są utrzymywane świnie, **słomy na ściółkę** dla zwierząt pochodzącej z OOO II i III, chyba że tę **słomę poddano obróbce** w celu unieszkodliwienia wirusa ASF lub **składowano** w miejscu niedostępnym dla dzików **co najmniej przez 90 dni** przed jej wykorzystaniem,

- **wnoszenia i wwożenia na teren gospodarstwa, w którym są utrzymywane świnie, zwłok dzików, tusz dzików, części tusz dzików i UPPZ pochodzących z dzików oraz materiałów i przedmiotów, które mogły zostać skażone wirusem ASF,**

- wykonywania czynności związanych z obsługą świń przez osoby, które w **ciągu ostatnich 48 godzin uc**zestniczyły w polowaniu na zwierzęta łowne lub odłowie takich zwierząt.

GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

W przypadku gdy świnie lub utrzymywane w warunkach fermowych dziki lub świniodziki są utrzymywane w gospodarstwie w **systemie otwartym**:

- wybieg zabezpiecza się **podwójnym ogrodzeniem o wysokości wynoszącej co najmniej 1,5 m, związanym na stałe z podłożem;**
- **każdy wjazd i każde wejście na wybieg oraz wyjazd i wyjście z wybiegu zabezpiecza się matą dezynfekcyjną,** stale utrzymywaną w stanie zapewniającym **skuteczność działania środka dezynfekcyjnego**, której szerokość nie powinna być mniejsza niż:
  - szerokość danego wejścia i wyjścia, a długość – nie mniejsza niż 1 m oraz
  - szerokość wjazdów i wyjazdów, a długość – nie mniejsza niż obwód największego koła środka transportu wjeżdżającego na ten wybieg lub wyjeżdżającego z tego wybiegu.

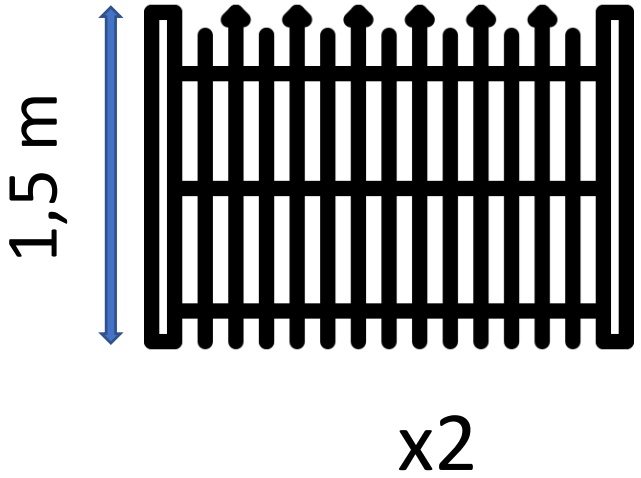

GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

DODATKOWO w OOO I, II, III:

nakazuje się wyłożenie mat dezynfekcyjnych odpowiednio **przed**:

- **wejściami do gospodarstwa**, w którym są utrzymywane świnie i **wyjściami z tego gospodarstwa,**

- **wjazdami do gospodarstwa**, w którym są utrzymywane świnie, **i wyjazdami z tego gospodarstwa** – a także stałe utrzymywanie wyłożonych mat w stanie zapewniającym skuteczność działania środka dezynfekcyjnego/lub

- zastosowanie niecek dezynfekcyjnych lub

- innych urządzeń do dezynfekcji (np. **bramy dezynfekcyjne**).

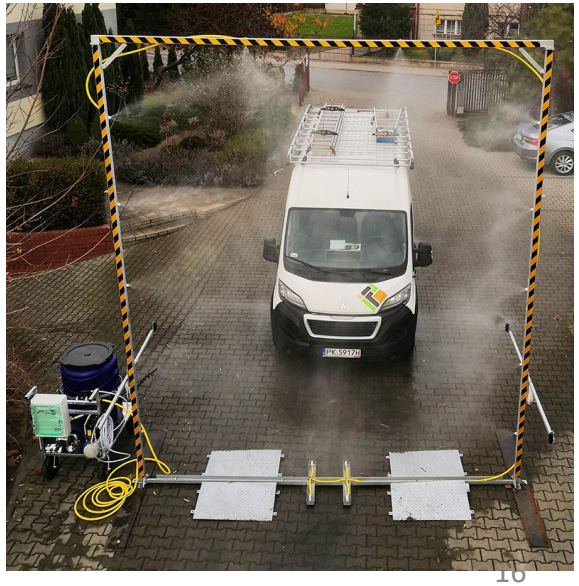

GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

Na obszarach objętych ograniczeniami **II** i **III** **zakazane** jest:

- **prowadzenie działalności w zakresie organizacji targów, wystaw, pokazów i konkursów dla zwierząt z udziałem świń**;
- **prowadzenie działalności nadzorowanej w zakresie skupu świń lub pośrednictwa w obrocie świniami** (z wyłączeniem tzw. „pośredników bez obiektu”);
- **dokarmiania dzików**.

GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

… na obszarach objętych ograniczeniami **II** i **III dopuszcza się przemieszczanie do rzeźni lub zakładu przetwórczego po uprzednim „zgromadzeniu” świń w miejscu przeznaczonym do prowadzenia działalności nadzorowanej w zakresie skupu świń lub miejscu przeznaczonym na targ (tzw. „miejsca zbiórki”):**

- po **uzyskaniu pozwolenia PLW** właściwego dla miejsca pochodzenia świń,
- po **uzyskaniu zgody PLW** właściwego dla miejsca przeznaczenia świń,
- jeśli w tych miejscach nie znajdują się zwierzęta inne niż **świnie**.

(analiza ryzyka)

GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

<u>Na obszarach objętych ograniczeniami **II** i **III**</u> nakazuje się wyłożenie **mat dezynfekcyjnych** przed:

- **wjazdami i wejściami, oraz**
- **wyjazdami i wyjściami z „miejsc zbiórki” świń**,
- a także **stałe utrzymywanie** wyłożonych mat w stanie **zapewniającym skuteczność działania środka dezynfekcyjnego lub zastosowanie niecek dezynfekcyjnych, lub innych urządzeń do dezynfekcji.**

GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

Na obszarach objętych ograniczeniami II i III nakazuje się ponadto **w „miejscach zbiórki zwierząt” przed wysyłką do rzeźni lub do zakładu przetwórczego stosowanie przez osoby mające kontakt ze świniami środków higieny** niezbędnych do ograniczenia ryzyka szerzenia się ASF, w tym odkażanie rąk i obuwia.

GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

Na obszarach objętych ograniczeniami II i III PLW może **zakazać**:

- **odłowów zwierząt łownych**,
- **polowań na zwierzęta łowne**,
- **polowań indywidualnych na zwierzęta łowne**,
- **polowań zbiorowych na zwierzęta łowne (z psami lub bez psów, z naganką lub bez naganki)**.

Gdy analiza ryzyka wykaże, że ww. czynności mogą spowodować zagrożenie rozprzestrzeniania się wirusa ASF!

GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

Nowe rozporządzenie 2023/594

- ustanawia środki szczególne w zakresie zwalczania ASF
- ma zastosowanie do przemieszczania przesyłek:
  - świń,
  - materiału biologicznego,
  - świeżego mięsa i produktów mięsnych, w tym osłonek,
  - UPPZ.

- w obszarze objętym **ograniczeniami I**,
- w obszarze objętym **ograniczeniami II**,
- w obszarze objętym **ograniczeniami III**,
- w strefach objętych zakażeniem,
- i poza ww. obszarami

! Od 21 kwietnia 2023 r. zastępuje RWK 2021/605

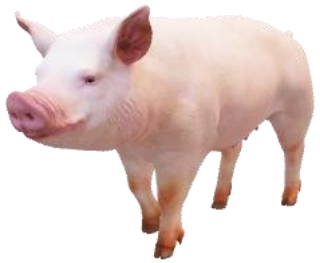

GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

Nowe rozporządzenie 2023/594

- Zgodnie z przepisami krajowymi na **obszarach objętych ograniczeniami I <u>nie stosuje się</u> nakazów wynikających z rozporządzenia unijnego**

<u>chyba że:</u>

- ***Świnie lub produkty pozyskane z tych świń będą wysyłane poza terytorium Polski***

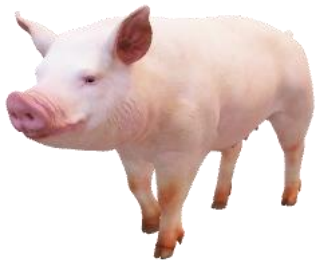

GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

Bioasekuracja wg nowego rozp. 2023/594

Wzmocnione wymogi bioasekuracji wskazane są **załączniku III** do RWK 2023/594 z dnia 16 marca 2023 r.

!

Wymogi dla przemieszczania zwierząt w obszarach objętych ograniczeniami **I**, **II** i **III** będą obowiązywały

WSZYSTKIE gospodarstwa, z których będą przemieszczane świnie

- niezależnie od tego, czy przemieszczanie odbywać się będzie poza strefy czy w obrębie stref.

GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

Środki bioasekuracji w zakładach przemieszczających świnie

- **brak bezpośredniego i pośredniego kontaktu między utrzymywanymi świniami i:**
- innymi świniami z innych gospodarstw;
- dzikami;
- **odpowiednie środki higieniczne** – zmiana odzieży i obuwia przy wchodzeniu do i opuszczaniu pomieszczeń, w których są świnie;
- umożliwiać **mycie i odkażanie rąk** oraz **odkażanie obuwia** przy wchodzeniu do pomieszczeń, w których są świnie;
- **48 godzin od zakończenia działalności łowieckiej** związanej z dzikami lub jakimkolwiek innym kontakcie z dzikami => brak kontaktu ze świniami;
- **zakaz wstępu nieupoważnionych osób** lub **środków transportu** do zakładu, w tym do pomieszczeń, w których utrzymywane są świnie;
- **prowadzenie ewidencji osób** i **środków transportu** mających dostęp do zakładu, w którym utrzymywane są świnie;

!

GŁÓWNY
INSPEKTORAT
WETERYNARII

Środki bioasekuracji w zakładach przemieszczających świnie

- **Pomieszczenia i budynki zakładu**, w którym utrzymywane są świnie, **muszą**:
  - być zbudowane w taki sposób, **aby żadne inne zwierzęta nie mogły wejść** do pomieszczeń i budynków ani mieć kontaktu z utrzymywanymi świniami, ich paszą i materiałem ściółkowym. **W szczególności struktura i budynki zakładu <u>muszą gwarantować, że świnie nie mają żadnego kontaktu z dzikami</u>**;
  - umożliwiać mycie i odkażanie rąk;
  - posiadać **odpowiednie warunki do zmiany obuwia** i **odzieży** przy wejściu do pomieszczeń, w których utrzymywane są świnie;
  - w stosownych przypadkach, **umożliwiać czyszczenie i odkażanie pomieszczeń**, z ewentualnym wyjątkiem terenu w pobliżu budynków zakładu, w którym świnie trzymane są na wolnym wybiegu, gdzie takie czyszczenie i dezynfekcja mogłyby być niewykonalne;
  - posiadać odpowiednią **<u>ochronę przed owadami i kleszczami</u>** – jeśli wymagane przez właściwy organ

!

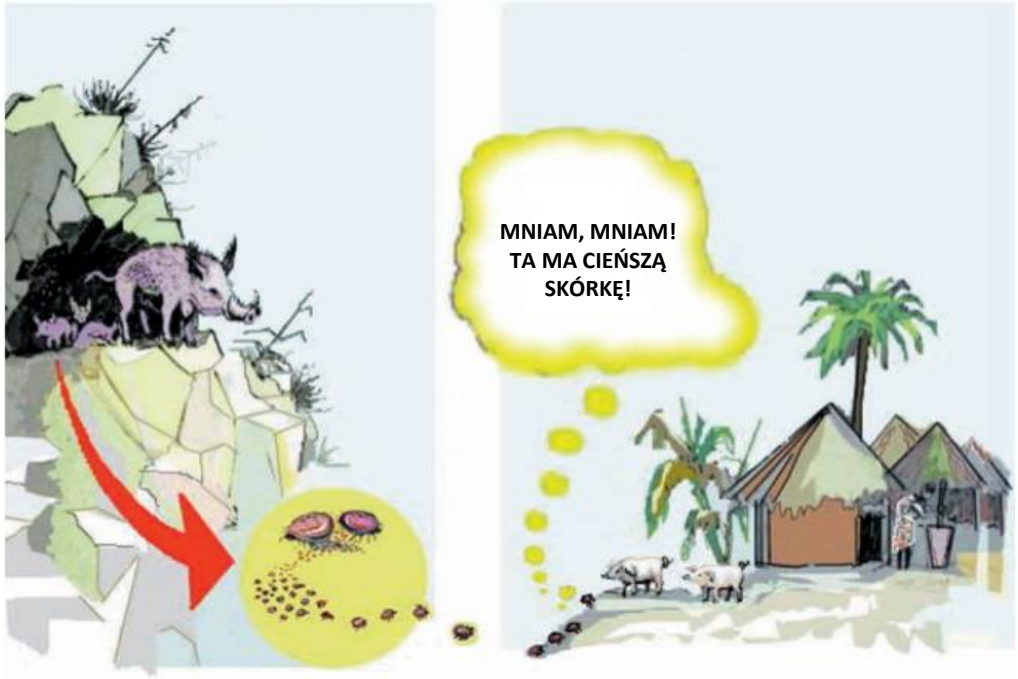

Źródło: https://www.fao.org/3/x8060e/x8060e00.htm

GŁÓWNY
INSPEKTORAT
WETERYNARII

Środki bioasekuracji w zakładach przemieszczających świnie

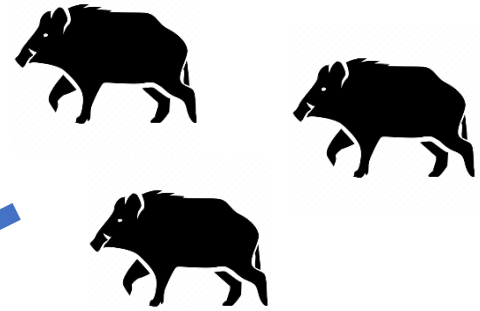

- Gospodarstwa muszą posiadać **OGRODZENIA OCHRONNE** co najmniej:
- pomieszczeń, w których utrzymywane są **świnie**,

oraz

- budynków, w których przechowuje się **paszę** i **ściółkę- zabezpieczenie przed kontaktem z innymi osobami/ zwierzetami/ dzikami**

GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

Okres przejściowy na ogrodzenia

!

6 MIESIĘCY

Nie ma odstępstwa dla OOO III

- dla gospodarstw w obszarach **aktualnie wolnych** w przypadku **wystąpienia ogniska** - pół roku **od potwierdzenia** ogniska – wówczas przemieszczanie świń będzie mogło być dokonywane po terytorium tego samego państwa członkowskiego,
- dla gospodarstw będących **już w obszarach I i II**, które **nie posiadają ogrodzeń**- pół roku **od publikacji** rozporządzenia (czyli do **17 września 2023)** – wówczas przemieszczanie świń i produktów z nich będzie mogło być dokonywane tylko w obszarach.

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE KOMISJI (UE) 2023/594

z dnia 16 marca 2023 r.

ustanawiające środki szczególne w zakresie zwalczania chorób w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń oraz uchylające rozporządzenie wykonawcze (UE) 2021/605

GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

Zgodnie z przepisami krajowymi na **obszarach objętych ograniczeniami I nie stosuje się nakazów wynikających z rozporządzenia unijnego**

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 16 sierpnia 2021 r.

Poz. 1485

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI[1)]

z dnia 10 sierpnia 2021 r.

w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń[2)]

PLAN BIOASEKURACJI

Zatwierdzony przez właściwy organ państwa członkowskiego z uwzględnieniem profilu zakładu i przepisów krajowych, który obejmuje co najmniej…

GŁÓWNY
INSPEKTORAT
WETERYNARII

- Ustanowienie czystych i brudnych stref dla pracowników – właściwych dla typologii zakładu;
- ustanowienie i, w stosownych przypadkach, **przegląd rozwiązań logistycznych dotyczących wprowadzania do zakładu nowych utrzymywanych świń**;
- procedury **czyszczenia** i **dezynfekcji** obiektów, środków transportu, wyposażenia i higieny personelu;
- **przepisy dotyczące żywności dla personelu na miejscu oraz zakaz trzymania przez personel świń, w stosownych przypadkach – tam gdzie jest to istotne i jeżeli ma to zastosowanie na podstawie ustawodawstwa krajowego danego państwa członkowskiego**;
- cykliczny **program podnoszenia świadomości** dla personelu w zakładzie;

GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

- ustanowienie i, w stosownych przypadkach, **przegląd rozwiązań logistycznych** w celu zapewnienia właściwego rozdzielenia różnych jednostek epidemiologicznych oraz **uniknięcia bezpośredniego** lub **pośredniego kontaktu świń z UPPZ** i innymi jednostkami;
- procedury i instrukcje dotyczące **egzekwowania wymogów w zakresie bioasekuracji podczas budowy** lub **naprawy pomieszczeń** lub **budynków**;
- **audyt wewnętrzny** lub **samoocena** w celu egzekwowania środków bioasekuracji;
- ocena konkretnych zagrożeń dla bezpieczeństwa biologicznego i procedury stosowania odpowiednich środków ograniczających ryzyko w odniesieniu do zakładów, w których świnie są tymczasowo lub stale trzymane na wolnym powietrzu.

!

Przy niepokojących objawach u świni zgłoś to lekarzowi weterynarii

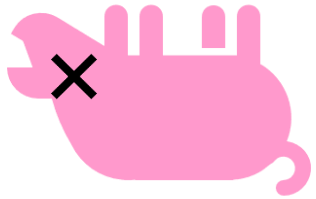

PODEJRZENIE WYSTĄPIENIA CHOROBY
(badania kliniczne, badanie laboratoryjne)

GŁÓWNY
INSPEKTORAT
WETERYNARII

Wizyty ULW w gospodarstwie…

Wizyta ULW w zakładzie dokonującym wysyłki:
- **co najmniej raz** po umieszczeniu w obszarach objętych ograniczeniami lub
- w **okresie ostatnich trzech miesięcy poprzedzających** przemieszczenie

Lokalizacja gospodarstwa warunkuje częstotliwość kontroli!

ooo I i II

2 razy w roku w odstępie co najmniej 4 miesięcy

ooo III

Co 3 miesiące –
chyba że poprzednie kontrole wypadły pozytywnie => 2 razy do roku

GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

ZASADY PRZEMIESZCZANIA ŚWIŃ

GŁÓWNY
INSPEKTORAT
WETERYNARII

ZAPAMIĘTAJ!!!

KAŻDE PRZEMIESZCZENIE PRZESYŁKI ŚWIŃ MUSI UZYSKAĆ ZEZWOLENIE OD PLW !!!

PRZESYŁCE MUSI TOWARZYSZYĆ ŚWIADECTWO ZDROWIA !

GŁÓWNY
INSPEKTORAT
WETERYNARII

PLW UDZIELA **ZEZWOLENIA** NA TRANSPORT ŚWIŃ, GDY SPEŁNIONE SĄ WARUNKI…

Wszystkie przemieszczenia, na które udzielono zezwolenia, muszą być realizowane:

- w **pierwszej kolejności** z wykorzystaniem gł. autostrad i poł. kolejowych,
- **unikając przejazdu w pobliżu zakładów**, w których utrzymywane są **zwierzęta z gatunków wrażliwych**,
- **bez rozładunku** lub **postoju**, aż do rozładunku w zakładzie przeznaczenia.

PLW odpowiedzialny za zakład pochodzenia **wyznacza zakład przeznaczenia** i zawiadamia on właściwy organ odpowiedzialny za zakład przeznaczenia o takim wyznaczeniu.

PLW odpowiedzialny za zakład pochodzenia **weryfikuje**, czy zakład przeznaczenia zgadza się na wspomniane wyznaczenie oraz na przyjmowanie każdej przesyłki zwierząt lub produktów.

PLW wydaje zezwolenia na przemieszczenie jeśli uzna, że ryzyko rozprzestrzeniania ASF jest ZNIKOME

Przy udzielaniu zezwolenia na przemieszczanie zwierząt PLW zapewnia, aby takie **przemieszczanie nie stwarzało zagrożenia rozprzestrzenienia się choroby** na podstawie:

- **badania klinicznego**, z pozytywnymi wynikami, zwierząt utrzymywanych w zakładzie, w tym zwierząt, które mają być przemieszczane;
- w stosownych przypadkach, **badania laboratoryjnego**, z pozytywnymi wynikami, zwierząt utrzymywanych w zakładzie, w tym zwierząt, które mają być przemieszczane; oraz
- wyników **wizytacji** **w gospodarstwie – jeśli dostępne**

Przy udzielaniu zezwolenia na transport produktów **właściwy organ musi zapewnić**:

a) **wyraźnie oddzielenie**, w trakcie całego procesu produkcji i przechowywania produktów od produktów, które **nie kwalifikują się** do wysłania poza obszar objęty ograniczeniami;

b) produkty **nie mogą** być transportowane wraz z produktami, które nie kwalifikują się do wysłania poza obszar objęty ograniczeniami.

Przy przyznawaniu odstępstw **PLW zapewnia stosowanie dodatkowych środków bioasekuracji**, począwszy od momentu załadunku, w trakcie całego transportu, do momentu rozładunku we wskazanym zakładzie przeznaczenia zgodnie z obowiązującymi w nim instrukcjami.

GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

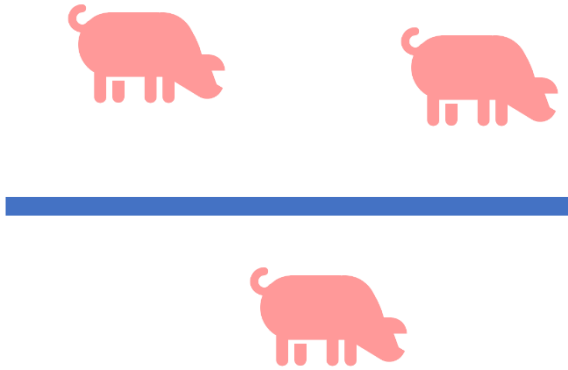

przemieszczanie przesyłek świń utrzymywanych na obszarach objętych **ograniczeniami I**, **II** i **III** **<u>w obrębie i poza te obszary</u>** realizowane środkami transportu, które są:

czyszczone i **odkażane** (z zastosowaniem odpowiednich biobójczych preparatów) + dokumentacja pod kontrolą PLW

- skonstruowane i utrzymywane **w sposób zapobiegający wszelkim przeciekom** lub **ucieczce zwierząt**, wypadnięciu **produktów** lub **wszelkich elementów stanowiących zagrożenie dla zdrowia zwierząt**;
- oczyszczane i dezynfekowane **niezwłocznie** po każdym transporcie zwierząt, produktów lub wszelkich elementów stanowiących zagrożenie dla zdrowia zwierząt, a następnie, w stosownych przypadkach, dezynfekowane ponownie oraz każdorazowo wysuszone lub pozostawione do wyschnięcia przed jakimkolwiek nowym załadunkiem zwierząt lub produktów; oraz
- w stosownych przypadkach, były poddawane **dezynsekcji** i **deratyzacji** przed realizacją transportu.

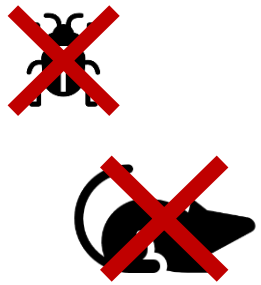

WYMOGI DLA ŚRODKÓW TRANSPORTU

GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

Przemieszczania przesyłek świń utrzymywanych na obszarach objętych **ograniczeniami I**, **II** i **III** w obrębie i poza te obszary

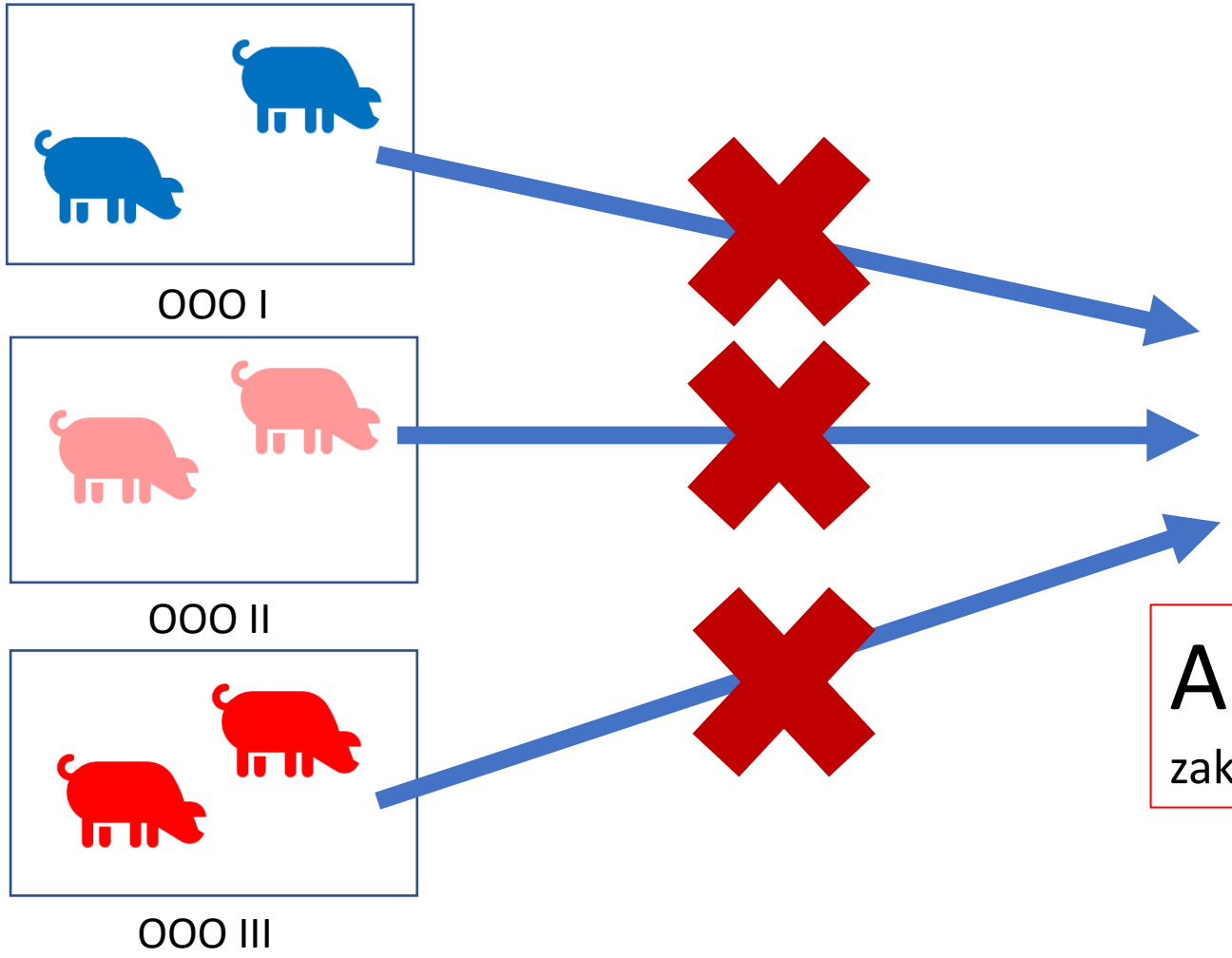

CO DO ZASADY ZAKAZ
PRZEMIESZCZANIA W OBRĘBIE I POZA TE OBSZARY

ALE jest możliwość **odstępstwa** od zakazu pod **ściśle określonymi warunkami**

GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

Zasady przemieszczania świń z OOO I

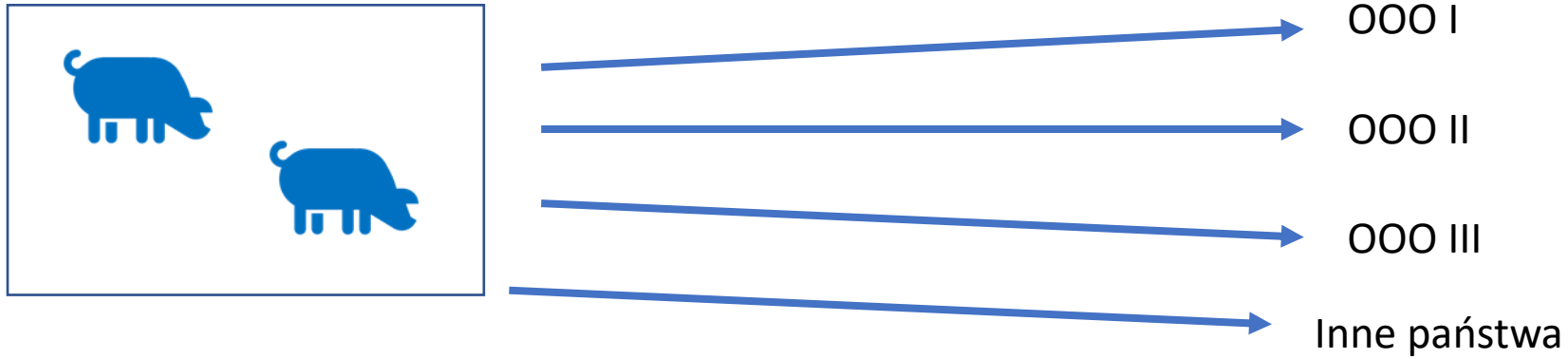

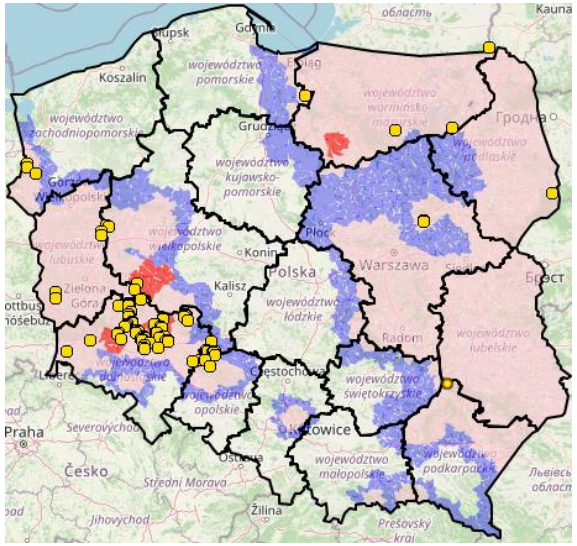

- **badanie klinicznie** na **24 godziny przed przemieszczeniem wszystkich świń**, w tym **przemieszczanych** *(lub ewentualnie, w określonych przypadkach – tylko świń przemieszczanych, ale za zgodą PLW)*
- **jeśli konieczne**, po badaniu klinicznym **pobieranie próbek krwi do badań wirusologicznych**
- przeprowadzona została **minimum** **jedna kontrola po utworzeniu OOO** lub w okresie trzech miesięcy przed przemieszczeniem (może być przed pierwszą wysyłką)

JEŚLI ŚWINIE LUB PRODUKTY POZYSKANE Z TYCH ŚWIŃ BĘDĄ WYSYŁANE POZA TERYTORIUM POLSKI

GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

SZCZEGÓŁOWE WARUNKI STOSOWANIA ODSTĘPSTW ZEZWALAJĄCYCH NA PRZEMIESZCZANIE PRZESYŁEK ŚWIŃ UTRZYMYWANYCH NA

OBSZARZE OBJĘTYM OGRANICZENIAMI II

W OBRĘBIE TEGO OBSZARU I POZA TEN OBSZAR

GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

Udzielenie zezwolenia przez właściwy organ, gdy **spełnione są warunki** omówione na kolejnych slajdach

+

świnie **muszą** pozostać w zakładzie przeznaczenia przez **co najmniej okres monitorowania ASF (15 dni)**

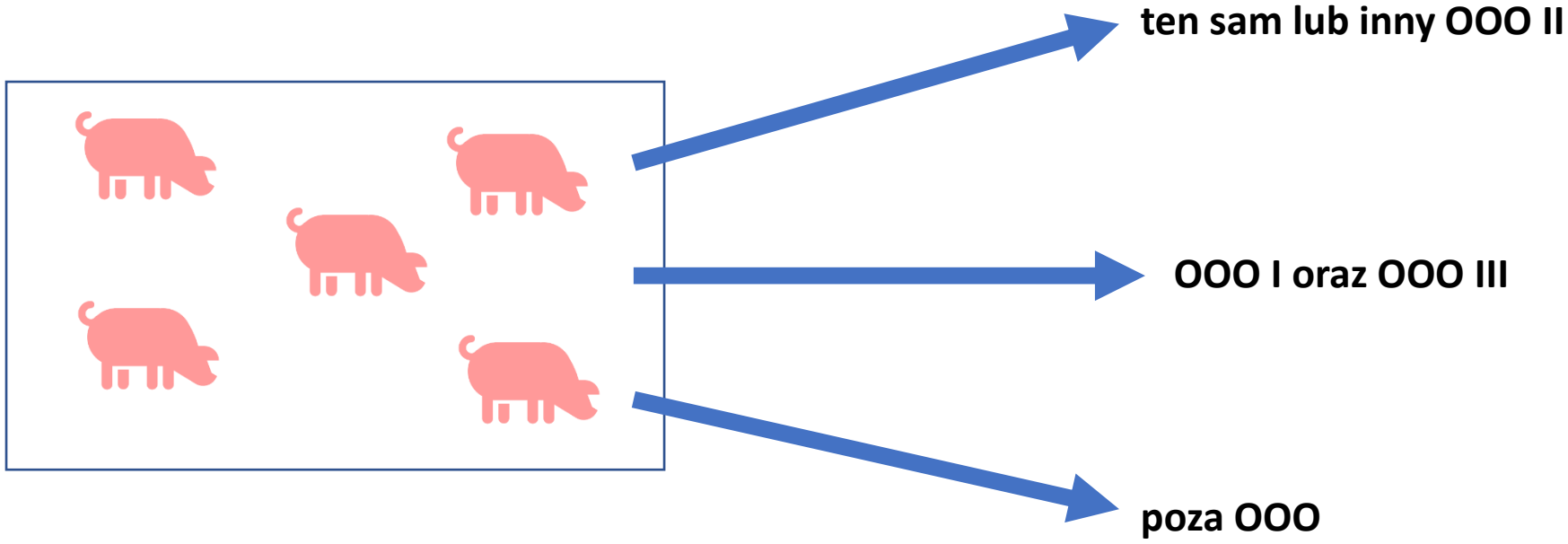

to samo PCZ

GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

ZAKŁAD DOKONUJĄCY WYSYŁKI

lub jednostka epidemiologiczna, w której całkowicie odseparowano świnie, które mają być przemieszczone

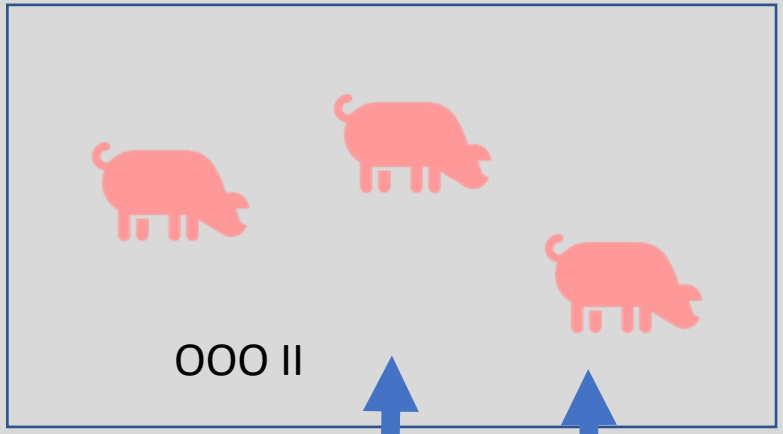

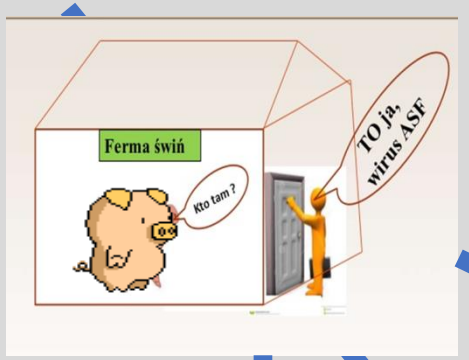

ULW na **24 godziny** poprzedzające **przemieszczenie przesyłki świń** lub **przed pobraniem materiału biologicznego wykonuje badanie kliniczne świń** (włączając też świnie mające zostać przemieszczone lub od których ma zostać pobrany materiał biologiczny)- **brak objawów klinicznych wskazujących na ASF.**

w stosownych przypadkach, **ujemne wyniki badań** w kierunku ASF przy przemieszczeniu przesyłki świń lub materiału biologicznego

utrzymywanie i nie przemieszczanie świń przez okres **co najmniej 30 dni poprzedzających datę przemieszczenia** lub **od urodzenia**, jeśli są młodsze niż 30 dni

stosowany **ciągły nadzór w okresie co najmniej dwunastu miesięcy poprzedzających** datę przemieszczenia

Inne świnie z OOO II i III nie mogą być wprowadzane przez okres **co najmniej 30 dni poprzedzających datę ich przemieszczenia** lub **od ich urodzenia**, jeśli są młodsze niż 30 dni

ewentualnie świnie z OOO II,
o ile spełniają wymogi z RWK 2023/594

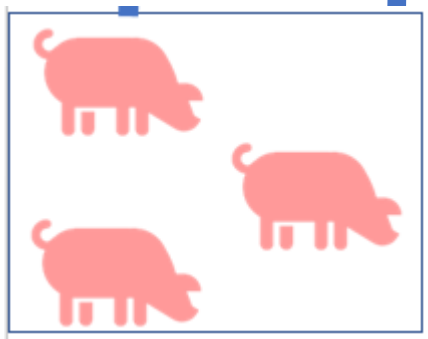

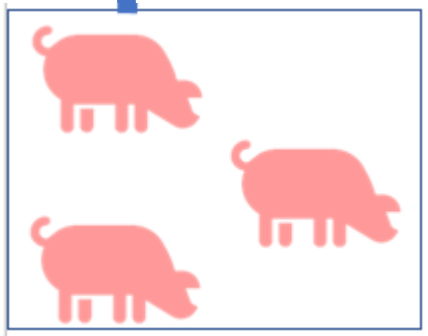

Przemieszczanie świń z OOO II w obrębie tego obszaru i poza ten obszar do rzeźni zlokalizowanej na terenie tego samego państwa członkowskiego **w celu niezwłocznego uboju**

Mięso/produkty bez ograniczeń

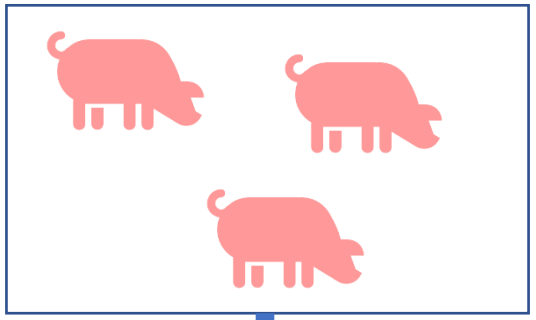

Udzielenie zezwolenia przez PLW , gdy **spełnione są ww. wymogi**

(z wyłączeniem konieczności utrzymywania świń przez 30 dni przed wysyłką do rzeźni)

ALE… gdy przemieszczenie nie spełnia stosownych wymogów, **PLW może zezwolić na przemieszczanie przesyłek świń** z OOO II w obrębie OOO II lub **poza nim**, pod warunkiem, że:

- świnie są przemieszczane **w celu niezwłocznego uboju;**
- rzeźnia zlokalizowana w obrębie tego samego lub innego OOO II **możliwie jak najbliżej zakładu dokonującego wysyłki** lub
  - w obrębie **OOO I** lub **OOO III** na terytorium **tego samego państwa członkowskiego**, gdy nie ma możliwości dokonać uboju w OOO II lub
  - **poza OOO** na terytorium **tego samego państwa członkowskiego**, gdy nie ma możliwości dokonać uboju w OOO I, II lub III.

GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

Rzeźnie powinny posiadać odpowiednie wyznaczenie PLW!

Przemieszczanie świń z OOO II w obrębie tego obszaru i poza ten obszar do rzeźni zlokalizowanej na terenie tego samego państwa członkowskiego **w celu niezwłocznego uboju**

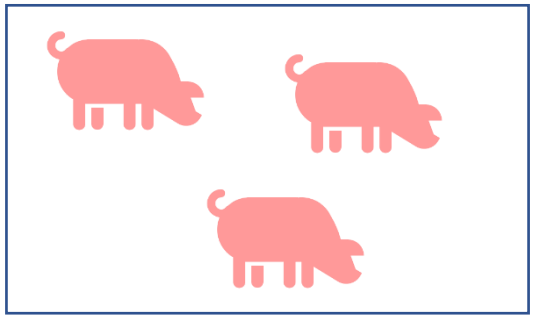

gdy przemieszczenie nie spełnia stosownych warunków

Mięso i produkty – wyłącznie na rynek krajowy lub po bezpiecznej obróbce – bez ograniczeń

GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

SZCZEGÓŁOWE WARUNKI STOSOWANIA ODSTĘPSTW ZEZWALAJĄCYCH NA PRZEMIESZCZANIE PRZESYŁEK ŚWIŃ UTRZYMYWANYCH NA OBSZARZE OBJĘTYM OGRANICZENIAMI II POZA TEN OBSZAR DO OBSZARU OBJĘTEGO OGRANICZENIAMI II LUB III NA TERYTORIUM INNEGO PAŃSTWA CZŁONKOWSKIEGO

GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

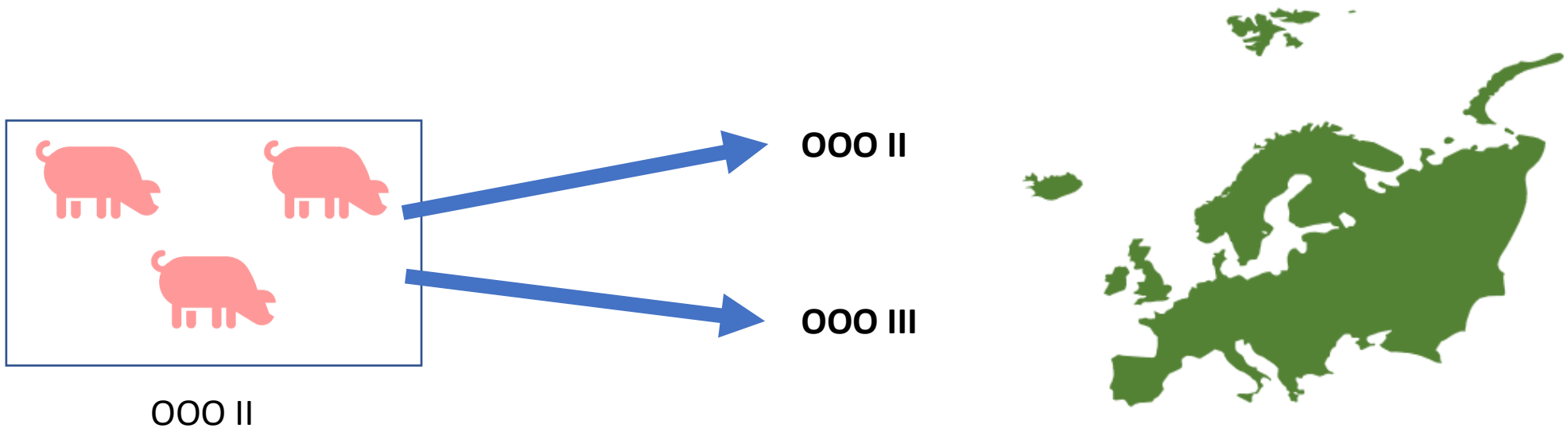

Udzielenie zezwolenia przez PLW (po dokonanej analizie ryzyka), gdy **spełnione są wszystkie wymogi RWK 2023/594 oraz:**

- w okresie **co najmniej ostatnich dwunastu miesięcy** **nie potwierdzono urzędowo wystąpienia ogniska afrykańskiego pomoru świń u utrzymywanych świń w zakładzie dokonującym wysyłki**
- podmiot powiadomił właściwy organ z wyprzedzeniem o planowanym przemieszczeniu przesyłki utrzymywanych świń
- Procedura odrębnego przesyłania
- Zaplombowane środki transportu

GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

SZCZEGÓŁOWE WARUNKI STOSOWANIA ODSTĘPSTW ZEZWALAJĄCYCH NA PRZEMIESZCZANIE PRZESYŁEK ŚWIŃ UTRZYMYWANYCH NA OBSZARZE OBJĘTYM OGRANICZENIAMI III W OBRĘBIE TEGO OBSZARU I POZA TEN OBSZAR

GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

Przemieszczanie przesyłek świń utrzymywanych na obszarze objętym **ograniczeniami III** do obszaru objętego ograniczeniami **OOO II** lub **OOO I**

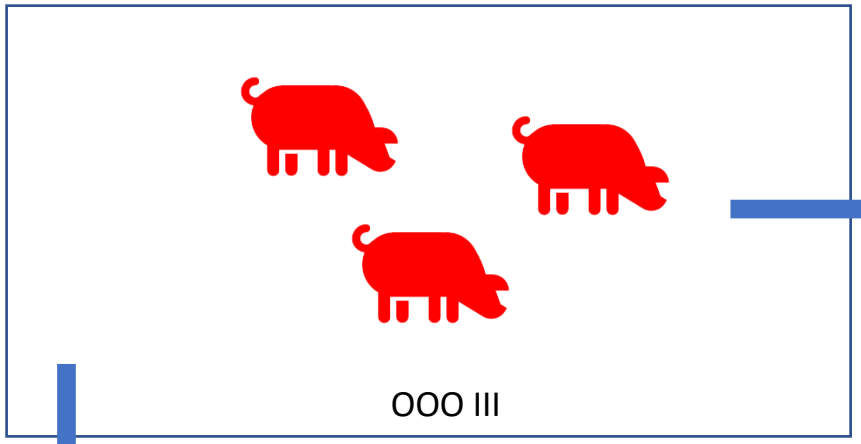

zakład w OOO II

GDY PROBLEMY ZWIĄZANE Z **DOBROSTANEM**…

ten sam łańcuch dostaw

zakład w OOO III **gdy spełnione są warunki zgodnie z kolejnymi slajdami**

+

Przemieszczanie do zakładu w ooo II, gdy spełnione są warunki zgodnie z kolejnymi slajdami oraz **zakład przeznaczenia należy do tego samego łańcucha dostaw i utrzymywane świnie zostaną przemieszczone w celu zakończenia cyklu produkcji**

PLW zapewnia, **aby utrzymywane świnie nie były przemieszczane z zakładu przeznaczenia znajdującego się** na **obszarze objętym ograniczeniami I, II lub III co najmniej przez okres monitorowania (15 dni).**

GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

ZAKŁAD DOKONUJĄCY WYSYŁKI

lub jednostka epidemiologiczna, w której całkowicie odseparowano świnie, które mają być przemieszczone

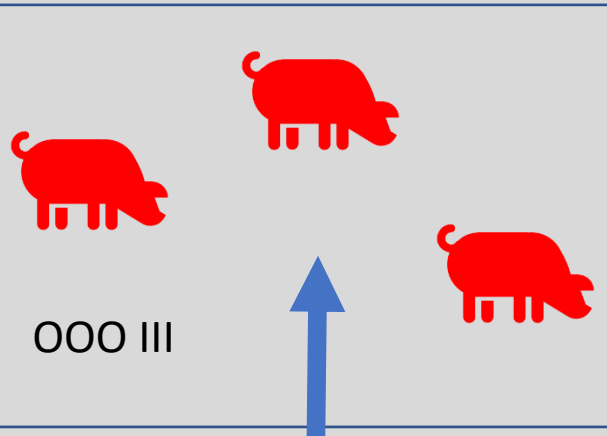

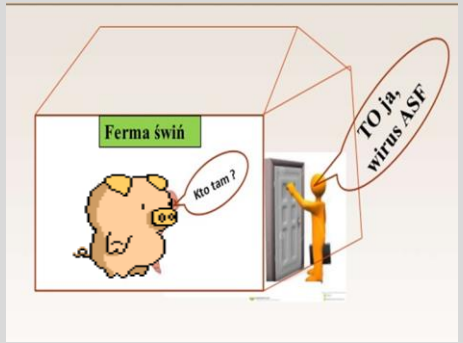

w stosownych przypadkach, **ujemne wyniki badań** w kierunku ASF przy przemieszczeniu przesyłki świń lub materiału biologicznego

ULW na **24 godziny** poprzedzające **przemieszczenie przesyłki świń** lub **przed pobraniem materiału biologicznego wykonuje badanie kliniczne świń** (włączając też świnie mające zostać przemieszczone lub od których ma zostać pobrany materiał biologiczny)- **brak objawów klinicznych wskazujących na ASF.**

Inne nie mogą być wprowadzane przez okres **co najmniej 30 dni poprzedzających datę przemieszczenia** lub **od urodzenia**, jeśli są młodsze niż 30 dni

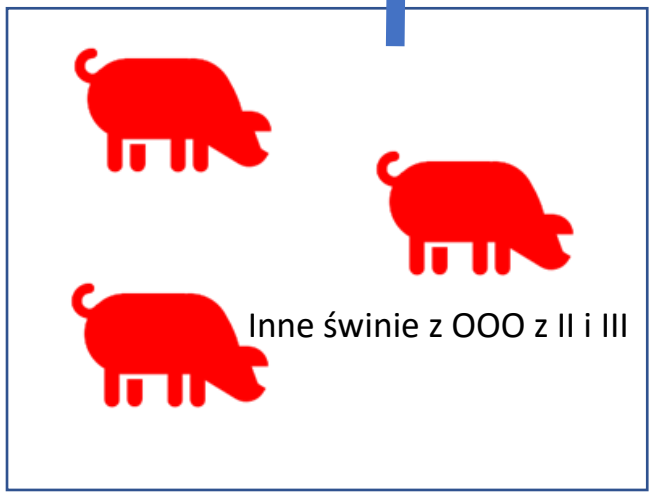

utrzymywanie i nie przemieszczanie świń przez okres **co najmniej 30 dni poprzedzających datę przemieszczenia** lub **od urodzenia**, jeśli są młodsze niż 30 dni

w zakładzie dokonującym wysyłki stosowano **ciągły nadzór w okresie co najmniej dwunastu miesięcy poprzedzających** datę przemieszczenia

PLW zapewnia, **aby utrzymywane świnie nie były przemieszczane z gospodarstwa przeznaczenia znajdującego się** na **obszarze objętym ograniczeniami II lub III co najmniej przez okres monitorowania (15 dni).**

GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

Przemieszczanie świń utrzymywanych na obszarze objętym ograniczeniami III w obrębie tego obszaru do rzeźni do celów niezwłocznego uboju

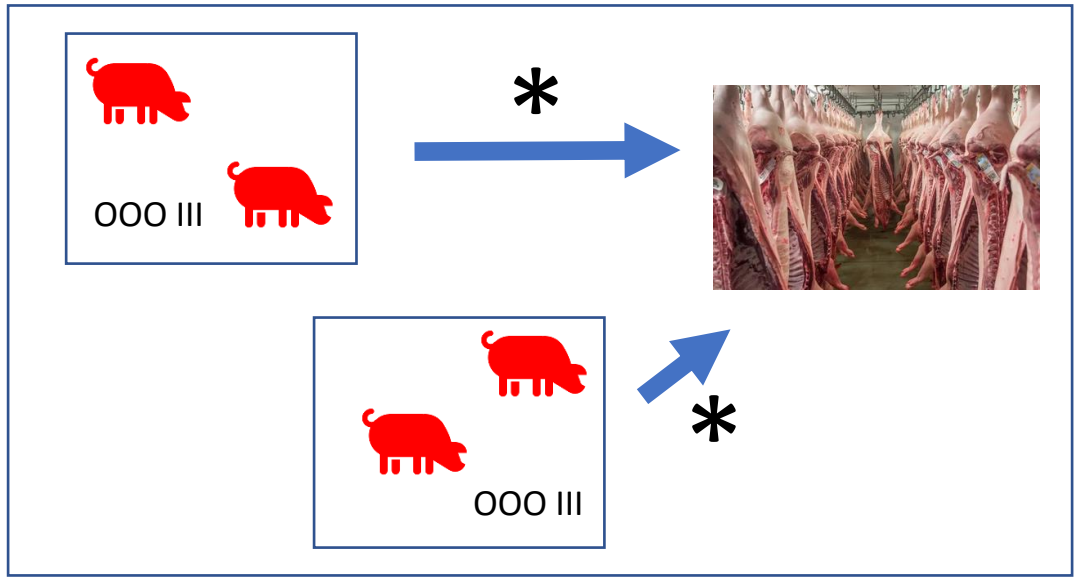

OOO III

…pod warunkiem, że:

- świnie są przemieszczane do celów niezwłocznego uboju,
- Wyznaczona rzeźnia przeznaczenia zlokalizowana w tej samej **ooo III**,

*
PLW udziela zezwolenia, gdy **spełnione są warunki zgodnie z kolejnymi slajdami**

Mięso do bezpiecznej obróbki lub na rynek krajowy

GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

Przemieszczanie przesyłek świń utrzymywanych na obszarze objętym **ograniczeniami III** poza ten obszar do celów **niezwłocznego uboju**

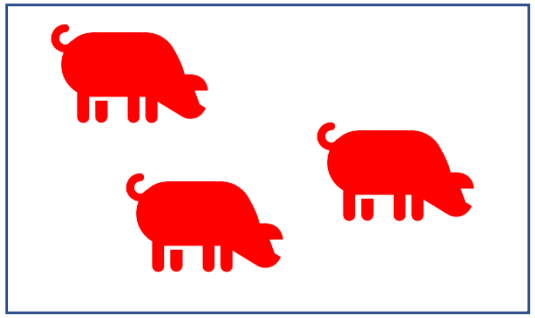

OOO III

to samo PCZ

Udzielenie zezwolenia przez właściwy organ, gdy **spełnione są warunki zgodnie z kolejnymi slajdami.**

Rzeźnia **poza OOO III**, gdy:

- problemy związane z dobrostanem zwierząt oraz
- w przypadku ograniczeń logistycznych dot. możliwości ubojowych rzeźni znajdujących się na **OOO III** lub brak wyznaczonej rzeźni na **OOO III**.

Rzeźnia **jak najbliżej zakładu dokonującego wysyłki** znajdującego się na **OOO II** lub **OOO I,** gdy brak możliwości przeprowadzenia uboju zwierząt w **OOO II**, lub **poza** OOO I, II lub III, gdy brak możliwości przeprowadzenia uboju na OOO I, II i III.

GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

Mięso do bezpiecznej obróbki lub na rynek krajowy

Art. 15(1)(b)(c), (2)

ZAKŁAD DOKONUJĄCY WYSYŁKI

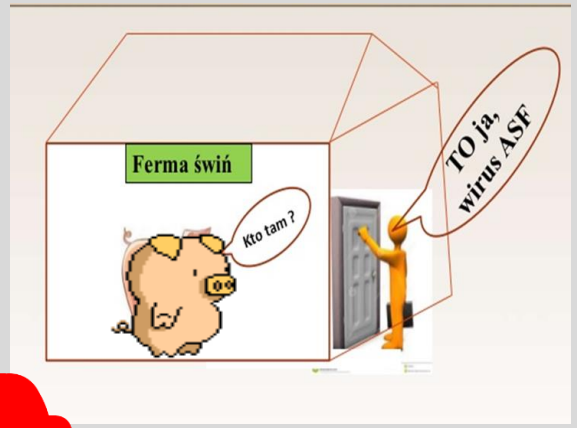

w stosownych przypadkach, **ujemne wyniki badań** w kierunku ASF

ULW na **24 godziny** poprzedzające **przemieszczenie świń wykonuje badanie kliniczne świń** (włączając też świnie mające zostać przemieszczone lub od których ma zostać pobrany materiał biologiczny)- **brak objawów klinicznych wskazujących na ASF.**

w zakładzie dokonującym wysyłki stosowano **ciągły nadzór w okresie co najmniej dwunastu miesięcy poprzedzających** datę przemieszczenia

GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

Gdy przemieszczenie nie spełnia warunków właściwy organ państwa członkowskiego może zezwolić na przemieszczanie przesyłek świń utrzymywanych w ooo III do rzeźni w ooo III

- PLW przeprowadza **ocenę ryzyka**;
- świnie są przemieszczane **w celu niezwłocznego uboju**;
- rzeźnia przeznaczenia jest zlokalizowana w tym samym **OOO III**

jak najbliżej zakładu dokonującego wysyłki

Mięso do obróbki

GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

Jeżeli nie są spełnione warunki możliwe jest przemieszczanie świń utrzymywanych w ooo III poza ten obszar, pod warunkiem że:

- PLW przeprowadził **ocenę ryzyka**
- świnie są przemieszczane **w celu niezwłocznego uboju** w rzeźni zlokalizowanej:
  - w obrębie innego **OOO III** **możliwie jak najbliżej zakładu dokonującego wysyłki**
  - w obrębie **OOO II** lub **OOO I** na terytorium tego samego państwa członkowskiego, **możliwie jak najbliżej zakładu dokonującego wysyłki**, gdy nie ma możliwości dokonać uboju w **OOO III**
  - **poza OOO** na terytorium tego samego państwa członkowskiego, gdy nie ma możliwości dokonać uboju w OOO I, II lub III.

Dotychczas świnie z gospodarstw zlokalizowanych w OOO III niespełniających wymogów nie mogły być ubijane poza OOO III.

Mięso do obróbki

GŁÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

ZATRZYMAJ AFRYKAŃSKI POMÓR ŚWIŃ

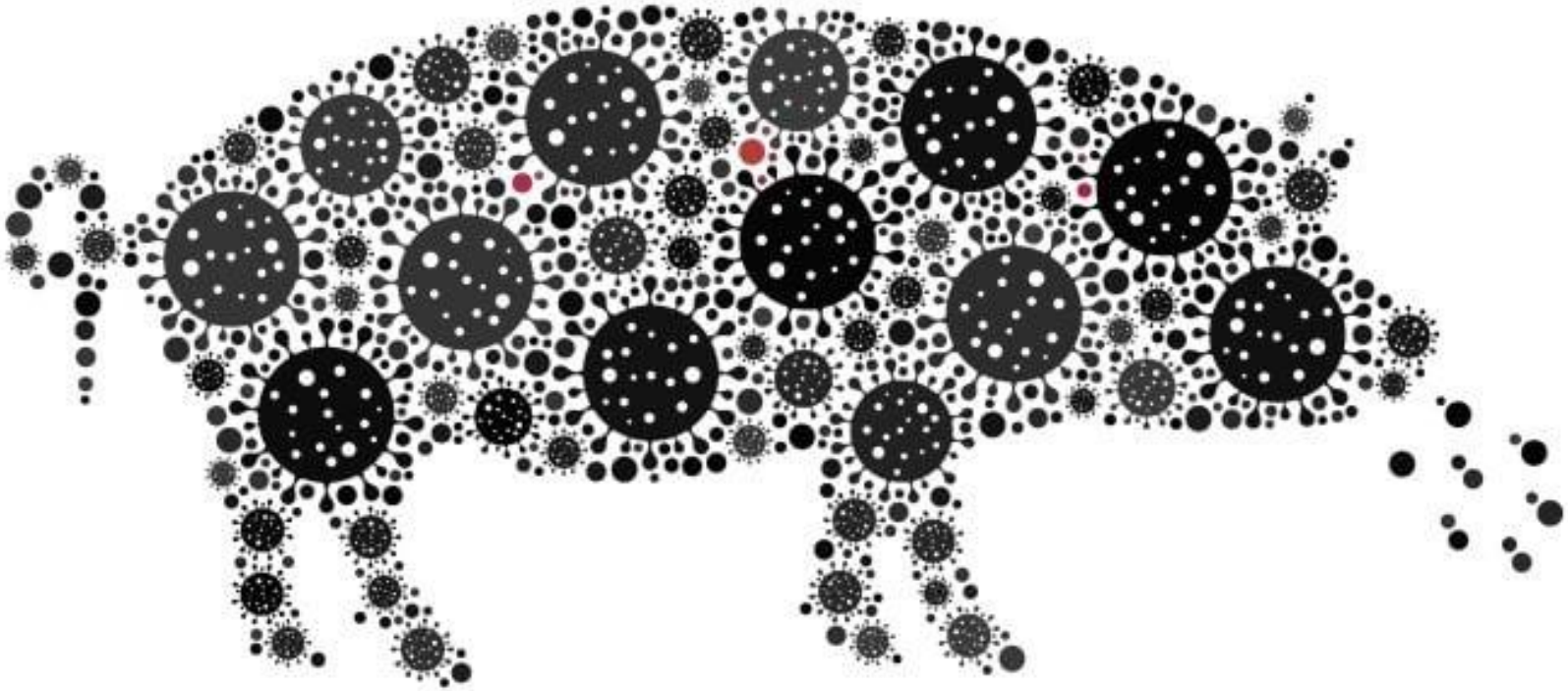

Wątpliwości? Pytania?

Zapytaj swojego Powiatowego Lekarza Weterynarii !!!

Główny Inspektorat Weterynarii
ul. Wspólna 30
00-930 Warszawa
tel. 22 623 17 17
tel. 22 623 20 89
fax. 22 623 14 08
email: **wet@wetgiw.gov.pl**